

UNIVERSITY OF AMSTERDAM

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

De buik van de lezer

Pieterse, S.A.

Publication date
2008

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Pieterse, S. A. (2008). *De buik van de lezer*. [, Universiteit van Amsterdam]. Vantilt.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

LITERATUUR

Ideën

- Bundel I**, Amsterdam 1879 (*idee 1-447*) (zesde druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee01/>
- Bundel II**, Amsterdam 1880 (*idee 448-540*) (zesde druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee02/>
- Bundel III**, Amsterdam 1876 (*idee 541-928*) (derde druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee03/>
- Bundel IV**, Amsterdam 1877 (*idee 929-1046*) (derde druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee04/>
- Bundel V**, Amsterdam 1877 (*idee 1047-1080*) (tweede druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee05/>
- Bundel VI**, Amsterdam 1878 (*idee 1081-1205*) (tweede druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee06/>
- Bundel VII**, Amsterdam 1879 (*idee 1206-1282*) (tweede druk). digitale editie:
<http://www.dbnl.nl/tekst/multooiidee07/>

Overige werken

- MULTATULI Z.J.** Multatuli, *Brief aan den Gouverneur-Generaal in ruste*. Amsterdam z.j.
digitale editie: http://www.multatuli-museum.nl/multatuli/teksten/verspreide_stukken.rtf
- MULTATULI 1873** Multatuli, *Over vryen arbeid in Nederlandsch Indië*. Amsterdam 1873
(vierde druk). digitale editie: http://www.multatuli-museum.nl/multatuli/teksten/vryen_arbeid.rtf
- MULTATULI 1875** Multatuli, *Minnebrieven*. Amsterdam 1875 (zesde druk). digitale editie:
<http://www.multatuli-museum.nl/multatuli/teksten/minnebrieven.rtf>
- MULTATULI 1992** Multatuli, *Max Havelaar*. ed. Kets-Vree, Assen/Maastricht 1992.
Multatuli, *Volledige werken*. Amsterdam 1950-1989, G. Stuiveling (ed.) 20 dln. Vanaf dl. 18 verzorgd door H. van den Bergh en B.P.M. Dongelmans
- AERTS 1994** R. Aerts, 'De Gids en zijn publiek. Een compositieportret'. In: *Jaarboek voor Nederlandse Boekgeschiedenis*, jrg. 1. Leiden 1994, p. 107-129.
- AERTS 1997** R. Aerts, *De letterheren. Liberale cultuur in de negentiende eeuw: het tijdschrift De Gids*. Amsterdam 1997.

- AERTS 1998** R. Aerts, 'Bevoegde autoriteiten. Burgerlijke intellectuelen in de negentiende eeuw. Een groepsportret?' In: *De Negentiende Eeuw* (1998), jrg. 22, nr. 1, p. 72-95.
- AKKER 1984** W. van den Akker, *Een dichter schreit niet. Aspecten van M. Nijhoffs versexterne poëtica*. Utrecht 1984.
- ALPHEN 1988** E. van Alphen, *Bij wijze van lezen: verleiding en verzet van Willem Brakmans lezer*. Muiderberg 1988.
- AUSTIN 1962** J.L. Austin, *How to Do Things With Words*. Londen 1962.
- BAKER 1991** G.L. Baker, 'Object van verlangen en ongewenste kennis in Multatuli's *Woutertje Pieterse*'. In: *Over Multatuli* (1991) nr. 26, p. 54-65.
- BAKER 1996** G.L. Baker, 'Het esthetisch leven van de hoogste en de laagste standen in Multatuli's *Woutertje Pieterse* en *Vorstenschool*'. In: *Over Multatuli* (1996) nr. 36, p. 29-35.
- BAKER 1997** G.L. Baker, 'Drie aspecten van *Vorstenschool*: staatkunde, theater en Thorbecke'. In: *Over Multatuli* (1997) nr. 39, p. 17-24.
- BALKE 1997** W. Balke, 'Allard Pierson in de klem tussen geloof en wetenschap'. In: *De Negentiende Eeuw* (1997), jrg. 21, nr. 1, p. 50-81.
- BARTHES 2002** R. Barthes, *Uit de taal van een verliefde*. Utrecht 2002. Vertaling: D. van den Broek.
- BATAILLE 1989** G. Bataille, *The Accursed Share*. 3 dln. New York 1989, dl. 1. Vertaling: R. Hurley.
- BATESON 1956** G. Bateson e.a., 'Toward a theory of schizophrenia'. In: *Behavioral Science* (1956) nr. 1, p. 251-264.
- BEEKMAN 1998** E.M. Beekman, 'Dekker/Multatuli (1820-1887): de dialogische waarheid uit de tropen'. In: dez., *Paradijzen van weleer. Koloniale literatuur uit Nederlands-Indië 1600-1950*. Amsterdam 1998, p. 212-260. Vertaling: M. van der Marel en R. Wezel.
- BEEKMAN 2005** K. Beekman en R. Grüttemeier, 'De geboorte van de schrijver: "Max Havelaar" en het kopijrecht'. In: dez., *De wet van de letter: literatuur en rechtspraak*. Amsterdam 2005, p. 28-42.
- BENN 1992** M. Benn, *Predicaments of love*. Londen 1992.
- BERGH 1987** H. van den Bergh, 'Tergende tegenstrijdigheden? De harde kern van Multatuli's *Ideeen*'. In: *Literatuur* (1987) nr. 4, p. 124-132.
- BERGH 1991** H. van den Bergh, 'Multatuli: schrijver tussen waarheid en schoonheid'. In: dez., *De last van leugens*. Amsterdam 1991, p. 219-230.
- BÖHM 1999** T. Böhm, '"Wy willen eten, waarlyk leven, genieten. Wy willen gelukkig zyn": Multatuli, de sociale kwestie en het socialisme'. In: *Over Multatuli* (1999) nr. 43, p. 5-31.
- BOKKEL 2003** J.G.A. ten Bokkel, *Gidsen en genieën. De Dageraad en het vrije denken in Nederland 1855-1898*. Dieren 2003.
- BOS 2000** D. Bos, '"Klaas Ris de molenaarsknecht" en "den groote, geniaale Multatuli"'. In: *Over Multatuli* (2000) nr. 44, p. 2-18.
- BOS 2001** D. Bos, *Waarachtige volksvrienden: de vroege socialistische beweging in Amsterdam, 1848-1894*. Amsterdam 2001.
- BOS 2005** D.J. Bos, '"Doch christenen zijn nu eenmaal geen koeien". Over *Vragen en antwoorden. Brieven over den bijbel* (1857-1858) van Cd. Busken Huet'. In: F.G.M. Broeyer en D.Th. Kuyper (red.), *Is 't waar of niet? Ophefmakende publicaties uit de 'lange'*

- negentiende eeuw. Jaarboek voor de geschiedenis van het protestantisme na 1800*, jrg. 13. Zoetermeer 2005, p. 153-191.
- BOUSSET 1984** H. Bousset, 'Het paard van Troje'. In: *Over Multatuli* (1984) nr. 13, p. 49-56.
- BRAAK 1937** M. ter Braak, 'Douwes Dekker en Multatuli'. In: *De vrije bladen* (1937), jrg. 14, schrift iv.
- BRANDT CORSTIUS 1962** J.C. Brandt Corstius, 'De bouw van de Max Havelaar'. In: P.H. Dubois e.a. (red.), *100 jaar Max Havelaar. Essays over Multatuli*. Rotterdam 1962, p. 72-84.
- BREKEL 1999** K. van den Brekel, 'Het satirisch weekblad *Asmodée* (1854-1911): het negentiende-eeuwse koningshuis onder vuur'. *Tijdschrift voor tijdschriftstudies* (1999) nr. 6, p. 28-35.
- BRONFEN 1998** E. Bronfen, *The Knotted Subject: Hysteria and Its Discontents*. Princeton 1998.
- BRÜCKNER 1978** P. Brückner, 'Freud en Multatuli'. In: *Over Multatuli* (1978) nr. 2, p. 26-43.
- BRÜGGEMANN 1957** W. Brüggemann, *Cervantes und die Figur des Don Quijote in Kunstanschauung und Dichtung der deutschen Romantik*. Münster 1957.
- BUITENWERF 2007** M. Buitenwerf-van der Molen, *God van vooruitgang: de popularisering van het modern-theologische gedachtegoed in Nederland (1857-1880)*. Hilversum 2007.
- BUSKEN HUET 1912** Cd. Busken Huet, 'Multatuli'. In: *Litterarische Fantasien en kritieken II*. Haarlem 1912, p. 200-212.
- CALASSO 1993** R. Calasso, *De ondergang van Kasj*. Amsterdam 1993. Vertaling: E. van der Pluym.
- CARROLL 1988** L. Carroll, 'Alice's Adventures in Wonderland'. In: dez., *The Complete Works of Lewis Carroll*. Londen 1988, penguin books, p. 9-120.
- CORNELISSE 1999** J. Cornelisse, 'Herdrukken, overdrukken en titeldrukken, dubbel-drukken en oplagen. Een bijdrage aan de drukgeschiedenis van de *Ideen*-Bundels en *Vorstenschool*'. In: *Over Multatuli* (1999) nr. 42, p. 3-30.
- CULLER 1989** J. Culler, *On Deconstruction. Theory and Criticism after Structuralism*. Londen 1989.
- DAMME 1910** B. Damme, *Multatuli als wijsgeer*. Rotterdam 1910.
- DELEUZE 2004** G. Deleuze en F. Guattari, *Rizoom: een inleiding*. Utrecht 2004. Vertaling: R. Sanders.
- DERRIDA 1967A** J. Derrida, *L'écriture et la différence*. Parijs 1967.
- DERRIDA 1967B** J. Derrida, *De la grammatologie*. Parijs 1967.
- DERRIDA 1972** J. Derrida, *Marges de la philosophie*. Parijs 1972.
- DERRIDA 1979** J. Derrida, *La carte postale, de Socrates à Freud et au-delà*. Parijs 1979.
- DERRIDA 1997** J. Derrida, *Of Grammatology*. Baltimore 1997. Vertaling: G. C. Spivak.
- DERRIDA 2004A** J. Derrida, *Dissemination*. Londen/New York 2004. Vertaling: B. Johnson.
- DERRIDA 2004B** J. Derrida, *Positions*. Londen 2004. Vertaling: A. Bass.
- DEYSSEL 1897** L. van Deyssel, *Tweede Bundel. Verzamelde opstellen*. Amsterdam 1897, p. 141-150.

- DIJK 2006** Y. van Dijk, *Leegte, leegte die ademt. Het typografisch wit in de moderne poëzie*. Nijmegen 2006.
- DORLEIJN 1989** G. Dorleijn, *Terug naar de auteur*. Baarn 1989.
- DRENTJE 2004** J. Drentje *Thorbecke, een filosoof in de politiek*. Amsterdam 2004.
- ELFEREN 2006** E. van Elferen, "Gij zult op mijn zerk wenen...? Sentimentele, metafysische en performatieve tranen in Elisabeth Maria Posts *Het Land*". In: *De Achttiende Eeuw* (2006), jrg. 38, afl. 1, p. 3-19.
- EMPEDOKLES 2006** Empedokles, *Aarde, lucht, water en vuur*. Budel 2006. Vertaling: R. Ferwerda.
- ENDER 1995** E. Ender, *Sexing the Mind: Nineteenth-Century Fictions of Hysteria*. Ithaca 1995.
- EYNATTEN 1998** J. van Eynatten, *Hogere sferen. De ideeënwereld van Willem Bilderdijk (1756-1831)*. Hilversum 1998.
- FASSEUR 1987** C. Fasseur, *Onhoorbaar groeit de padi. Max Havelaar en de publieke zaak*. Amsterdam 1987.
- FASSEUR 1996** C. Fasseur, *Indischgasten*. Amsterdam 1996.
- FEENBERG 1997** A. Feenberg, 'Max Havelaar: An Anti-Imperialist Novel'. In: *Modern Language Notes* (1997), jrg. 112, nr. 5, p. 817-835.
- FERWERDA 2006** R. Ferwerda, 'Inleiding'. In: Empedokles *Aarde, lucht, water en vuur*. Budel 2006. Vertaling: R. Ferwerda.
- FORDERER 1999** C. Forderer, *Ich-Eklipsen. Doppelgänger in der Literatur seit 1800*. Stuttgart 1999.
- FOUCAULT 2006** M. Foucault, *De woorden en de dingen*. Amsterdam 2006. Vertaling: W. van der Star.
- FRANCKEN 1990** E. Francken, *De veelzinnige muze van E. Douwes Dekker*. Amsterdam 1990.
- FREUD 1946** S. Freud, 'Die Verdrängung'. In: dez., *Gesammelte Werke*, A. Freud en E. Bibring (eds.). 16 dln. Londen 1946, dl. 10, p. 248-261.
- FREUD 1947A** S. Freud, 'Das ökonomische Problem des Masochismus. Neurose und Psychose'. In: dez., *Gesammelte Werke*, A. Freud en E. Bibring (eds.). 16 dln. Londen 1947, dl. 13, p. 369-383.
- FREUD 1947B** S. Freud, 'Jenseits des Lustprinzips'. In: dez., *Gesammelte Werke*, A. Freud en E. Bibring (eds.). 16 dln. Londen 1947, dl. 13, p. 3-69.
- FREUD 1952** S. Freud, 'Studien über Hysterie'. In: dez., *Gesammelte Werke*, A. Freud en E. Bibring (eds.). 16 dln. Londen 1952, dl. 1, p. 75-313.
- FREUD 1955** S. Freud, 'Das Unheimliche'. In: dez., *Gesammelte Werke*, A. Freud en E. Bibring (eds.). 16 dln. Londen 1955, dl 12, p. 229-268.
- GASCHÉ 1986** R. Gasché, *The Tain of the Mirror. Derrida and the Philosophy of Reflection*. Cambridge/Londen 1986.
- GASENBEEK 2006** B. Gasenbeek, J.C.H. Blom en J.W.M. Nabuurs (red.), *God noch autoriteit. Geschiedenis van de vrijdenkersbeweging in Nederland*. Amsterdam 2006.
- GAY 2005** P. Gay, *Freud. Pionier van het moderne leven. Biografie*. Amsterdam 2005. Vertaling: B. van Rijswijk.

- GERA 2001** J. Gera, *Van een afstand. Multatuli's Max Havelaar tegendraads gelezen*. Amsterdam/Antwerpen 2001.
- GIBBON 1827** E. Gibbon, *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, 12 dln, Londen 1827, dl. 2.
- GRAFTON 1997** A. Grafton, *The Footnote. A curious history*. Londen 1997.
- GROOT 1998** G. Groot, *Twee zielen. Gesprekken met hedendaagse filosofen*. Nijmegen 1998.
- GROOT 2003** G. Groot, *Vier ongemakkelijke filosofen. Nietzsche, Cioran, Bataille, Derrida*. Amsterdam 2003.
- GROOT 2005** G. Groot, 'Inleiding'. In: J. Derrida, *Sporen. De stijlen van Nietzsche*. Amsterdam 2005. Vertaling: G. Groot.
- HEGEMAN 1970** J.G. Hegeman, 'Darwin en onze voorouders. Nederlandse reacties op de evolutieleer 1860 - 1875: een terreinverkenning'. In: *Bijdragen en Mededelingen betreffende de geschiedenis der Nederlanden (BMGN)* (1970), jrg. 85, p. 261-314.
- HERMANS 1987A** W.F. Hermans, *De raadselachtige Multatuli*. Amsterdam 1987.
- HERMANS 1987B** W.F. Hermans, 'Nieuwenhuys tegen de mythen'. In: dez., *De raadselachtige Multatuli*. Amsterdam 1987, p. 242-246.
- HERMANS 2003** C. Hermans, *De dwaaltocht van het sociaal-darwinisme: vroege sociale interpretaties van Charles Darwins theorie van natuurlijke selectie, 1859-1918*. Amsterdam 2003.
- HEYNDERS 1991** O. Heynders, *De verbeelding van betekenis. Vooronderstellingen en praktijk van deconstructieve lezingen: teksten van Paul Celan en Gerrit Achterberg*. Apeldoorn/Leuven 1991.
- HEYNDERS 1998** O. Heynders, *Langzaam leren lezen. Paul Rodenko en de poëzie*. Tilburg 1998.
- HEYNDERS 2004** O. Heynders, 'Betekenis 'tussen' tekst en lezer. Over de coherentie van post-moderne 'nieuwe' poëzie'. In: *Nederlandse letterkunde: driemaandelijks tijdschrift* (2004), jrg. 9, nr. 1, p. 18-34.
- HILDENBROCK 1986** A. Hildenbrock, *Das andere Ich. Künstlicher Mensch und Doppelgänger in der deutsch- und englischsprachigen Literatur*. Tübingen 1986.
- Historisch verhaal van het gebeurde ter audientie, door den Keizer te Breda verleend den 6 Mei 1810, [Leeuwarden, TRESOAR, 1100 Hs].*
- HOFSTEDE 1870** P. Hofstede de Groot, *De moderne theologie in Nederland, volgens de hoofdwerken harer beroemdste voorstanders*. Groningen 1870.
- ISER 1972** W. Iser, *Der Implizite Leser. Kommunikationsformen des Romans von Bunyan bis Beckett*. München 1972.
- ISER 1976** W. Iser, *Der Akt des Lesens. Theorie ästhetischer Wirkung*. München 1976.
- IWEMA 1968** K. Iwema, 'Ernest Stern – een miskend structuuraspect van "Max Havelaar"'. In: *Spiegel der Letteren* (1968-69), jrg. 11, nr. 3, p. 202-218.
- JANSSENS 1965** M. Janssens, 'Retarderende structurelementen in "Max Havelaar"'. In: *Forum der letteren* (1965), jrg. 6, p. 187-199.
- JANSSENS 1966** M. Janssens, 'De onmogelijke Ernest Stern. Een structuuraspect van "Max Havelaar"'. In: *Spiegel der letteren* (1966-1967), jrg. 10, nr. 2, p. 81-97.
- JANSZ 2006** U. Jansz, 'Feministen en feministes in de vrijdenkersbeweging. De periode 1855-1895'. In: B. Gasenbeek, J.C.H. Blom en J.W.M. Nabuurs (red.), *God noch Autoriteit. Geschiedenis van de vrijdenkersbeweging in Nederland*. Amsterdam 2006, p.171-191.

- JAUIß 1984** H.R. Jauß, *Ästhetische Erfahrung und literarische Hermeneutik*. Frankfurt 1984.
- JAY 1984** P. Jay, *Being in the Text: Self-Representations from Wordsworth to Roland Barthes*. Ithaca 1984.
- JEAN PAUL 1979** Jean Paul, *Flegeljahre. Eine Biographie*. München 1979.
- JEAN PAUL 1986** Jean Paul, *Blumen-, Frucht- und Dornenstücke oder Ehestand, Tod und Hochzeit des Armenadvokaten F. St. Siebenkäs*. München 1986.
- JOHNSON 2004** B. Johnson, 'Translator's Introduction'. In: J. Derrida, *Dissemination*. Londen/New York 2004. Vertaling: B. Johnson, p. vii-xxxv.
- JONGSTRA 1996** A. Jongstra, *Familieportret: essays*. Amsterdam 1996.
- JONGSTRA 2003** A. Jongstra, 'Over het blijvend negeren van Multatuli door het Nederlandse volk'. In: *Tirade* (2003), jrg. 47, nr. 400, p. 154-158.
- KAHANE 1995** C. Kahane, *Passions of the Voice: Hysteria, Narrative and the Figure of the Speaking Woman, 1850-1915*. Baltimore 1995.
- KEIJSPER 1995** C. Keijsper (red.), *K. ter Laan's Multatuli encyclopedie*. Den Haag 1995.
- KEIJSPER 1998** C. Keijsper, "'Ik kan niet schryven onder den indruk zóó geplunderd te worden" Multatuli en zijn uitgevers'. In: *Over Multatuli* (1998) nr. 41, p. 5-30.
- KETS-VREE 2001** A. Kets-Vree, 'Een editie van *Woutertje Pieterse*: de kwadratuur van een cirkel?'. In: *Over Multatuli* (2001) nr. 47, p. 4-15.
- KOFMAN 1974** S. Kofman, 'Le double e(s)t le diable: L'inquiétante étrangeté de *L'homme au sable* (Der Sandmann)'. In: : dez., *Quatre romans analytiques*. Parijs 1974, p. 135-181.
- KOFMAN 1975** S. Kofman, 'Vautour rouge. Le double dans *Les Élixirs du diable* d'Hoffmann'. In: Agicinski e.a. (red.), *Mimesis des articulations*. s.l. 1975, p. 97-163.
- KOFMAN 1984** S. Kofman, *Autobiogriffures: Du chat Murr d'Hoffmann*. Parijs 1984.
- KOFMAN 1987** S. Kofman, 'Nietzsche and the Obscurity of Heraclitus'. In: *Diacritics* (1987), jrg. 17, nr. 3, p. 39-55. Vertaling: F. Lionnet-McCumber.
- KOFMAN 1991** S. Kofman, 'Freud and Empedocles'. In: dez., *Freud and Fiction*. Cambridge 1991, p. 23-52. Vertaling: S. Wykes.
- KOFMAN 1993** S. Kofman, *Nietzsche and Metaphor*. Londen 1993. Vertaling: D. Large.
- KORSTEN 2006** F.W. Korsten, *Vondel belicht: voorstellingen van soevereiniteit*. Hilversum 2006.
- KOSSMANN 1986** E.H. Kossmann, *De lage landen 1780-1980. Twee eeuwen Nederland en België*. 2 dln. Amsterdam 1986, dl. 1.
- KOUSBROEK 2002** R. Kousbroek, 'Positivismen en humor. Over Multatuli'. In: *Over Multatuli* (2002) nr. 48, p. 27-30.
- KRAUSS 1930** W. Krauss, *Das Doppelgängermotiv in der Romantik*. Berlijn 1930.
- KRUIS 2007** J. Kruis, *Multatuli's Woutertje Pieterse*. Amsterdam 2007.
- KRUL 2000** W. Krul, 'Multatuli en Busken Huet als critici van de democratie. Rondom de politieke crisis van 1867'. In: D. Pels en H. te Velde (red.), *Politieke stijl: over presentatie en optreden in de politiek*. Amsterdam 2000, p. 129-150.
- KUMMER 1979** Em. Kummer, 'Multatuli: aforisticus van de waarheid'. In: *Over Multatuli* (1979) nr. 4, p. 4-20.
- LAAN 1957** K. ter Laan, *De bron van Multatuli's Peruaanse vertelling. Geschriften van het Multatuli-genootschap IV*, s.l. 1957.
- LAMB 1989** J. Lamb, *Sterne's fiction and the double principle*. Cambridge 1989.

- LARGE 1993** D. Large, 'Translator's Introduction'. In: S. Kofman *Nietzsche and Metaphor*. Londen 1993. Vertaling: D. Large, p. vii-xl.
- LARGE 1999** D. Large, 'Kofman's Hoffmann'. In: P. Deutscher en K. Oliver (red.), *Enigmas. Essays on Sarah Kofman*. New York 1999, p. 67-83.
- LARGE 2004** D. Large, "'Sterne-Bilder": Sterne in the German-Speaking world'. In: P. de Voogd en J. Neubauer (red.), *The Reception of Laurence Sterne in Europe*. Londen 2004, p. 68-85.
- LAWRENCE 1955** D.H. Lawrence, 'Max Havelaar by E.D. Douwes Dekker (Multatuli, pseud.)'. In: dez., *Selected Literary Criticism*. Londen 1955, p. 266-270.
- LEITCH 1983** V.B. Leitch, *Deconstructive Criticism: An Advanced Introduction*. Londen 1983.
- LEMAIRE 1980** T. Lemaire, *Het vertoog over de Ongelijkheid van Jean-Jacques Rousseau, of: De ambivalentie van de vooruitgang*. Baarn 1980.
- LUURSEMA 1985** E. Luursema, 'De ontstaansgeschiedenis van het monument voor graaf Adolf van Nassau te Heiligerlee'. In: *De Negentiende Eeuw* (1985), jrg. 9, nr. 1, p. 1-24.
- MAAS 1982** N. Maas, "'Wat ik doe is geen kunst, helaas, 't zijn maar kunstjes!". De voordrachtentournees van Multatuli, 1878-1881'. In: *Over Multatuli* (1982) nr. 9, p. 9-40.
- MAAS 1984** N. Maas, 'Voordrachtentournees 1878-1881 (II). Multatuli over strafrecht'. In: *Over Multatuli* (1984) nr. 12, p. 26-51.
- MAAS 1986** N. Maas, *De Nederlandsche spectator. Schetsen uit het letterkundig leven*. Utrecht 1986.
- MAAS 1993** N. Maas, '1 juli 1869: De afschaffing van het dagbladzegel – De krant en de literatuur'. In: M.A. Schenkeveld-van der Dussen (hoofdred.) *Nederlandse literatuur, een geschiedenis*. Groningen 1993, p. 490-493.
- MAAS 1995, 1996** N. Maas, 'Navolgers van de Ideeën'. In: *Over Multatuli* (1995) nr. 34, p. 44-54 en *Over Multatuli* (1996) nr. 36, p. 36-47.
- MAAS 1998A** N. Maas, 'Als een priester en zijn preekstoel: Multatuli en het tijdschrift "De Dageraad"'. In: P. Derkx e.a. (red.), *Voor menselijkheid of tegen godsdienst?: humanisme in Nederland, 1850-1960*. Hilversum 1998, p. 69-83.
- MAAS 1998B** N. Maas, 'Bladluizen. Satirische tijdschriften in Nederland (2). Asmodée'. In: *De Parelduiker* (1998), jrg. 3, nr. 2, p. 38-45.
- MAAS 2000** N. Maas, *Multatuli voor iedereen (maar niemand voor Multatuli)*. Nijmegen 2000.
- MATHIJSEN 2002** M. Mathijsen, *De gemaskerde eeuw*. Amsterdam 2002.
- MATHIJSEN 2004** M. Mathijsen, *Nederlandse literatuur in de romantiek 1820-1880*. Nijmegen 2004.
- MATHIJSEN 2006** M. Mathijsen, 'Amsterdam: Leliegracht 25. De Gids en het blijvende debat'. In: J. Bank en M. Mathijsen (red.), *Plaatsen van herinnering. Nederland in de negentiende eeuw*. Amsterdam 2006, p.108-121.
- MATHIJSEN 2007** M. Mathijsen, 'Genot is deugd: een verkenning in de verschuivingen in het denken over genot in de negentiende eeuw'. In: *De Negentiende Eeuw* (2007), jrg. 31, nr. 2, p. 73-81.
- MEIJER 1910** W. Meijer, 'Multatuli als vrijdenker'. In: *De Vrije Gedachte* (1910-1911) nr. 4, p. 255-262.
- MENNINGHAUS 1987** W. Menninghaus, *Unendliche Verdopplung. Die frühromantische Grundlegung der Kunsttheorie im Begriff absoluter Selbstreflexion*. Frankfurt am Main 1987.

- MERTENS 1991** A. Mertens, *Sluiproutes & Dwaalwegen. Aspecten van een liminale poëtica toegelicht aan de hand van het werk van Jacq Firmin Vogelaar*. Amsterdam 1991.
- MEULEN 2002** D. van der Meulen, *Multatuli. Leven en werk van Eduard Douwes Dekker*. Nijmegen 2002.
- MEUTHEN 2001** E. Meuthen, *Eins und doppelt oder Vom Anderssein des Selbst. Struktur und Tradition des deutschen Künstlerromans*. Tübingen 2001.
- MORRIËN 1947** A. Morriën, 'De minnebrieven van Multatuli'. In: *Criterium* (1947) nr 2, p. 95-106.
- MOYAERT 1986** P. Moyaert, 'Jacques Derrida en de filosofie van de differentie'. In: S. IJsseling (red.), *Jacques Derrida. Een inleiding in zijn denken*. Baarn 1986, p. 23-89.
- MULDER 1992** H. Mulder, *Literatuur en reflexiviteit, een realistisch perspectief*. Utrecht 1992.
- MULTATULI 2006** Multatuli, *Woutertje Pieterse. Bewerkt en bekort door Ivo de Wijs*. s.l. 2006.
- NEUMANN 1952** E. Neumann en Apuleius, *Amor und Psyche. Mit einem Kommentar von Erich Neumann: Ein Beitrag zur seelischen Entwicklung des Weiblichen*. Zürich 1952.
- NIEKERK 2000** C.H. Niekerk, 'Race and Gender in Multatuli's *Max Havelaar* and *Love Letters*'. In: M. C. Finke en C. H. Niekerk (red.), *One Hundred Years of Masochism. Literary Texts, Social and Cultural Contexts*. Amsterdam 2000, p. 171-190.
- NIETZSCHE 1968** F. Nietzsche, *Jenseits von Gut und Böse. Vorspiel einer Philosophie der Zukunft*. In: *Nietzsche Werke. Kritische Gesamtausgabe*, G. Colli en M. Montinari e.a. (eds.), ca. 40 dln. Berlijn 1968, dl. 6-11.
- NIEUWENHUIS 1910** F. Domela Nieuwenhuis, 'Multatuli als wijsgeer en denker'. In: *De Vrije Gedachte* (1910-1911) nr. 4, p. 28-30.
- NIEUWENHUIS 1987** R. Nieuwenhuys, *De mythe van Lebak*. Amsterdam 1987.
- NOORDENBOS 1976** O. Noordenbos, en P. Spigt, *Atheïsme en vrijdenkers in Nederland*. Nijmegen 1976.
- NUSSBAUM 2001** M. Nussbaum, *Upheavals of thought*. Cambridge 2001.
- OEVER 2003** A. van den Oever, *<Fritzi> en het groteske*. Amsterdam 2003.
- OLNEY 1980** J. Olney (red.), *Autobiography: Essays Theoretical and Critical*. Princeton 1980.
- OLSON 1962** R.G. Olson, *An Introduction to Existentialism*. New York 1962.
- OOSTROM 1995** D.C. van Oostrom, 'Sneezes and lies: female voices in Multatuli's *Max Havelaar*'. In: dez., *Male authors, female subjects: the woman within/beyond the borders of Henry Adams, Henry James, and others*. Amsterdam 1995, p. 47-69.
- OVERSTEEGEN 1962** J.J. Oversteegen, 'De organisatie van *Max Havelaar*'. In: *Merlyn* (1962/63) nr. 6, jrg. 1, p. 20-45.
- OVERSTEEGEN 1982** J.J. Oversteegen, *Beperkingen. Methodologische recepten en andere vooronderstellingen en vooroordelen in de moderne literatuurwetenschap*. Utrecht 1982.
- OVERSTEEGEN 1987** J.J. Oversteegen, *De redelijke Natuur. Multatuli's literatuuropvatting*. Utrecht 1987.
- OVERSTEEGEN 1991** J.J. Oversteegen, 'Multatuli's kunstgrepen: een retorica van domme August', In: R. Engbersen, T. Jansen en W. Witteveen (red.), *Het retorische antwoord*. Utrecht 1991, p. 23-37.
- PEPERKAMP 1997** B. Peperkamp, "'De schepping" (1866) van J.J.L. ten Kate'. In: *Tijdschrift voor Literatuurwetenschap* (1997), jrg. 2, nr. 4, p. 307-319.

- POLET 2003** S. Polet, *Tussen de zwarte en de witte pagina. De voorgeschiedenis van het moderne proza*. Utrecht 2003.
- PORTER 2005** J.I. Porter, 'Love of Life: Lucretius to Freud'. In: *Erotikon: Essays on Eros, Ancient and Modern*, S. Bartsch en T. Bartscherer (eds.). Chicago 2005, p. 113-141.
- PRAAMSTRA 1991** O. Praamstra, *Gezond verstand en goede smaak: de kritieken van Conrad Busken Huet*. Amstelveen 1991.
- PRAAMSTRA 1997** O. Praamstra, 'Drie modernisten: Allard Pierson, Conrad Busken Huet en Carel Vosmaer'. In: *De Negentiende Eeuw* (1997), jrg. 21, nr. 1, p. 82-98.
- PRAAMSTRA 2007** O. Praamstra, *Busken Huet. Een biografie*. Amsterdam 2007.
- QUENDLER 2001** C. Quendler, *From Romantic Irony to Postmodernist Metafiction: a Contribution to the History of Literary Self-Reflexivity in its Philosophical Context*. Frankfurt 2001.
- RAAK 1995** R. van Raak, 'Logos en Fancy: Multatuli over kennis'. In: *Geschiedenis van de wijsbegeerte in Nederland* (1995) nr. 1-2, p. 51-65.
- RAAK 2001** R. van Raak, *In naam van het volmaakte. Conservatisme in Nederland in de negentiende eeuw van Gerrit Jan Mulder tot Jan Heemskerk Azn.*. Amsterdam 2001.
- RAAK 2003** R. van Raak, 'Waarheid in jonge meisjes: Multatuli en de liefde als wegbe-reider voor de waarheid'. In: dez., *Oud licht op nieuwe zaken: adviezen van Erasmus, Spinoza, Thorbecke, Multatuli, Huizinga en anderen*. Diemen 2003, p. 36-41.
- REVE 1986** K. van het Reve, 'Het schrijverschap van Multatuli'. In: *Over Multatuli* (1986), nr. 6, p. 1-12.
- REVE 2003** K. van het Reve, *Ik heb nooit iets gelezen en alle andere fragmenten*. Amsterdam 2003.
- RICKS 1988** C. Ricks, 'De Man unfair to Kierkegaard?'. In: dez., *Deconstruction and the Interests of Theory*. Londen 1988, p. 156-186.
- RICKS 1997** C. Ricks, 'Introductory Essay'. In: L. Sterne *The Life and Opinions of Tristram Shandy, Gentleman*. Londen 1997, penguin classics, p. vii-xxv.
- ROERMUND 2002** G. van Roermund, 'Inleiding'. In: J. J. Rousseau *Het maatschappelijk verdrag*. Amsterdam 2002. Vertaling S. van den Braak en G. van Roermund, p. 15-18.
- ROESSINGH 1914** K.H. Roessingh, *De moderne theologie in Nederland: hare voorbereiding en eerste periode*. Leiden 1914.
- ROOY 1987** P. de Rooy, *Darwin en de strijd langs vaste lijnen*. Nijmegen 1987.
- ROOY 2002** P. de Rooy, *Republiek van rivaliteiten. Nederland sinds 1813*. Amsterdam 2002.
- RORTY 2005** R. Rorty, *Contingency, Irony, and Solidarity*. Cambridge 2005.
- ROUSSEAU 1975A** J.J. Rousseau, 'Discours sur l'Origine et les Fondements de l'Inégalité parmi les hommes'. In: dez., *Œuvres complètes*, B. Gagnebin en M. Raymond e.a. (eds.). 5 dln. Parijs 1975, dl. 3, p. 109-237.
- ROUSSEAU 1976A** J.J. Rousseau, 'Confessions'. In: dez., *Œuvres complètes*, B. Gagnebin en M. Raymond e.a. (eds.). 5 dln. Parijs 1976, dl. 1, p. 5-656.
- ROUSSEAU 1976B** J.J. Rousseau, 'Ébauches des Confessions'. In: dez., *Œuvres complètes*, B. Gagnebin en M. Raymond e.a. (eds.). 5 dln. Parijs 1976, dl. 1, p. 1148-1155.
- ROUSSEAU 1995** J.J. Rousseau, 'Essai sur l'origine des langues'. In: dez., *Œuvres complètes*, B. Gagnebin en M. Raymond e.a. (eds.). 5 dln. Parijs 1995, dl. 5, p. 371-429.
- ROUSSEAU 1997** J.J. Rousseau, *Confessions*. Amsterdam 1997. Vertaling : L. van Maris.

- RUITER 1995** F. Ruiter, 'Willem Frederik Hermans en het nihilisme in de Nederlandse literatuur'. In: Frans Ruiter en Wilbert Smulders (red.), *De literaire magneet. Essays over Willem Frederik Hermans en de moderne tijd*. Amsterdam 1995. p. 14-37.
- RUITER EN SMULDERS 1996** F. Ruiter en W. Smulders, *Literatuur en moderniteit in Nederland 1840-1990*. Amsterdam 1996.
- SAID 1993** E.W. Said, *Culture and Imperialism*. New York 1993.
- SALVERDA 2005** R. Salverda, 'The case of the missing empire, or the continuing relevance of Multatuli's novel *Max Havelaar* (1860)'. In: *European Review* (2005), jrg. 12, nr. 1, p. 127-138.
- SAS 2004** N. van Sas, 'Nationaliteit in de schaduw van de Gouden Eeuw. Nationale cultuur en vaderlands verleden, 1780-1914'. In: dez., *De metamorfose van Nederland. Van oude orde naar moderniteit, 1750-1900*. Amsterdam 2004, p. 557-561.
- SCHILLER 1980** F. Schiller, 'Die Sendung Moses'. In: dez., *Werke in vier bänden*. 4 dln. München 1980. dl. 1, p. 474-491.
- SIJDE 1998** N. van der Sijde, *Het literaire experiment. Jacques Derrida over literatuur*. Amsterdam 1998.
- SIMANOWSKI 1998** R. Simanowski, *Die Verwaltung des Abenteurers: Massenkultur um 1800 am Beispiel Christian August Vulpius*. Göttingen 1998.
- SÖTEMANN 1973** A.L. Söttemann, *De structuur van Max Havelaar. Bijdrage tot het onderzoek naar de interpretatie en evaluatie van de roman*. Groningen 1973, 2 dl. (eerste druk 1966).
- STAROBINSKI 1988** J. Starobinski, *1789: The Emblems of Reason*. Londen 1988. Vertaling: B. Bray.
- STAROBINSKI 1995** J. Starobinski, *Jean-Jacques Rousseau: la transparence et l'obstacle. Suivi de sept essais sur Rousseau*. s.l. 1995 (fotomechanische herdruk uitgave 1971).
- STAROBINSKI 1997** J. Starobinski, *Largesse*. Chicago 1997. Vertaling: J.M. Todd.
- STEINMETZ 1989** C. Steinmetz, *Amor und Psyche: Studien zur Auffassung des Mythos in der bildenden Kunst um 1800*. Keulen 1989.
- STERNE 1997** L. Sterne, L. *The life and opinions of Tristram Shandy, gentleman*. Londen 1997, penguin classics.
- SWART AMBRAHAMSZ 1888** Th. Swart Abrahamsz, *Eduard Douwes Dekker (Multatuli): Eene ziektegeschiedenis*. Amsterdam 1888.
- SWEARINGEN 1987** J.E. Swearingen, 'Reflexivity and the Decentered Self in Tristram Shandy'. In: S.J. Bartlett and P. Suber (red.), *Self-Reference, Reflections on Reflexivity*. Dordrecht 1987. p. 238-255.
- TAYLOR 2002** C. Taylor, *The Ethics of Authenticity*. Cambridge/Londen 2002.
- THISSEN 2000** S. Thissen, *De spinozisten. Wijsgerige beweging in Nederland 1850-1907*. Den Haag 2000.
- TOLLEBEEK 1996** J. Tollebeek, *De toga van Fruin. Denken over geschiedenis in Nederland sinds 1860*. Amsterdam 1996.
- TRAPMAN 2005** H. Trapman, "'Een daad van zelfbehoud". Allard Pierson's brochure *Aan zijne laatste gemeente* (1865) en de reacties daarop'. In: F.G.M Broeyer en D. Th. Kuypers (red.), *Is 't waar of niet? Ophefmakende publicaties uit de 'lange' negentiende eeuw. Jaarboek voor de geschiedenis van het protestantisme na 1800*, jrg. 13. Zoetermeer 2005, p. 193-214.

- VAESSENS 2001A** Th. Vaessens, *De verstoorde lezer. Over de onbegrijpelijke poëzie van Lucebert*. Amsterdam 2001.
- VAESSENS 2001B** Th. Vaessens, 'Postmodernisme en leesstrategie. Over *Tongkat* van Peter Verhelst'. In: *Neerlandistiek.nl* (2001), artikelnummer 1.10, website: www.neerlandistiek.nl; webpagina: <http://www.neerlandistiek.nl/01.10>
- VAESSENS 2003** Th. Vaessens, 'Dirk van Bastelaere en het probleem van de oorspronkelijkheid'. In: J. Joosten en Th. Vaessens, *Postmoderne poëzie in Nederland en Vlaanderen*. Nijmegen 2003, p. 119-142.
- VERHOEVEN 1973** C. Verhoeven, *Parafilosofen. Wijsbegeerte buiten de school*. Bilthoven 1973.
- VERKAIK 1996** J.W. Verkaik, *De moord op graaf Floris v. Hilversum* 1996.
- VERMOORTELT 1984** Ph. Vermoortel, 'Multatuli en Jezus. Aspecten van een hartstochtelijke vriendschap'. In: *Over Multatuli* (1984) nr. 13, p. 10-40.
- VERMOORTELT 1994** Ph. Vermoortel, *De parabel bij Multatuli. Hoe moet ik u aanspreken om verstaan te worden?*. Gent 1994.
- VERMOORTELT 1995** Ph. Vermoortel, *De schrijver Multatuli*. Den Haag 1995.
- VERVAECK 1999A** B. Vervaeck, *Het postmodernisme in de Nederlandse en Vlaamse roman*. Brussel/Nijmegen 1999.
- VERVAECK 1999B** B. Vervaeck, 'Twee eeuwen metafiction in de Nederlandse literatuur'. In: R. Duhamel (red.), *In eigen boezem. Schrijvers over schrijven*. Leuven/Apeldoorn 1999, p. 11-71.
- VERVAECK 1999C** B. Vervaeck, 'Franse gasten in Merelbeke: Stefan Hertmans en het poststructuralisme'. In: *Nieuw tijdschrift van de Vrije Universiteit Brussel*, (1999) jrg. 12 nr. 1, p. 39-64.
- VERVAECK 2001** B. Vervaeck, 'Essay en vertelling in postmoderne tijden'. In: *Nederlandse letterkunde* (2001) jrg. 6, nr. 4, p. 289-309.
- VOGELAAR 1987** J.F. Vogelaar, 'De Ideeënwereld van Don Quichot: over de "Ideeën" van Multatuli'. In: dez., *Terugschrijven. Essays*. Amsterdam 1987, p. 40-53.
- VOOGD 2003** P. de Voogd, 'Sterne (i)'. In: *Over Multatuli* (2003) nr. 51, p. 55-60.
- VOOGD 2004** P. de Voogd, 'Sterne in the Netherlands'. In: P. de Voogd en J. Neubauer (red.), *The Reception of Laurence Sterne in Europe*. Londen 2004, p. 85-95.
- VREE 2006** F. van Vree, 'De stem van de vrijheid. Over de publicitaire en de propagandistische activiteiten'. In: B. Gasenbeek, J.C.H. Blom en J.W.M. Nabuurs (red.), *God noch Autoriteit. Geschiedenis van de vrijdenkersbeweging in Nederland*, Amsterdam 2006, p.115-144.
- WATT 1996** I. Watt, *Myths of Modern Individualism. Faust, Don Quixote, Don Juan, Robinson Crusoe*. Cambridge 1996.
- WEBBER 1996** A.J. Webber, *The Doppelgänger: double visions in German literature*. Oxford 1996.
- WILS 2005** K. Wils, *De omweg van de wetenschap. Het positivisme en de Belgische en Nederlandse intellectuele cultuur 1845-1914*. Amsterdam 2005.
- WNT** *Woordenboek der Nederlandsche Taal*. dl. 26. Den Haag 1993.
- WORDSWORTH 1974** W. Wordsworth, *The prose of William Wordsworth*, W.J.B. Owen en J. Worthington Smyser (eds). 3 dln. Oxford 1974, dl. 1.
- WRIGHT 1990** E. Wright, 'De kolonisatie van de tekst'. In: H. Hillenaar en W. Schönau (red.), *Literatuur in psychoanalytisch perspectief: een inleiding met interpretaties van Multatuli's 'Sajidjah en Adinda'*. Amsterdam 1990. Vertaling: J.C. van Meurs, p. 148-164.

- ZAALBERG 1864** J.C. Zaalberg, *De godsdienst van Jezus en de moderne rigting. Christelijke toespraken over de godsdienstige vragen des tijds*. Den Haag 1864.
- ZANDEN 2000** J.L.van Zanden en A. van Riel, *Nederland 1780-1914. Staat, instituties en economische ontwikkeling*. Amsterdam 2000.
- ZIMA 1999** P.V. Zima, *The Philosophy of Modern Literary Theory*. Londen 1999.
- ZOOK 2006** D.C. Zook, 'Searching for *Max Havelaar*: Multatuli, Colonial History, and the Confusion of Empire'. *Modern Language Notes* (2006), jrg. 121, nr. 5, p. 1169-1189.
- ZWEIG 1968** P. Zweig, *The Heresy of Self-love: A Study of Subversive Individualism*. Princeton 1968.